

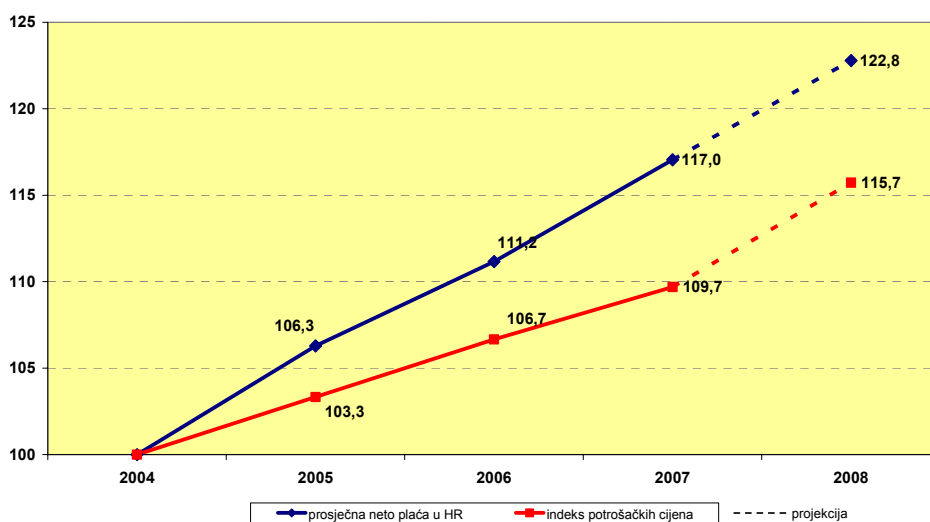
JUTARNJI LIST REAGIRANJA

U Jutarnjem listu od 03.03.2008. u rubrici Teme dana objavljen je članak pod naslovom «Plaće već tri godine zaostaju za inflacijom». U članku se navodi tvrdnja da «plaće u Hrvatskoj ne prate rast inflacije» što je i potkrijepljeno uočljivim grafičkim prikazom. Uvjereni da netočni podaci nisu dobar temelj ni za kakve zaključke, obaveza nam je u interesu javnosti skrenuti pozornost na pogrešnu metodologiju koja je autore članka dovela do potpuno krivih zaključaka.

Kao prvo, **netočno je da plaće već tri godine zaostaju za inflacijom**. Prosječna plaća u zadnje tri godine porasla je za 17% (3977 kn u 2004. i 4655 kn u 2007.). U istom razdoblju indeks potrošačkih cijena (kojim se mjeri stopa inflacije) povećan je za 9,7%. Dakle, kupovna moć u tom je razdoblju porasla za 6,7% ($1,17:1,097=1,067$). **Prema tome, plaće ne zaostaju za inflacijom, već od nje rastu brže.**

Inflatorni udar iz zadnja tri mjeseca upozorava nas da ove godine neće biti porasta kupovne moći ako se ostvare prognoze da će rast plaća biti isti kao i protekle tri godine a rast inflacije oko 5,5%. Dakle, prvi puta neće biti rasta kupovne moći što je dovoljan razlog za sindikalni prosvjed jer proizlazi da zaposlenici koji stvaraju društveno bogatstvo u njegovom povećanju neće sudjelovati, što se vidi iz sljedećeg grafa.

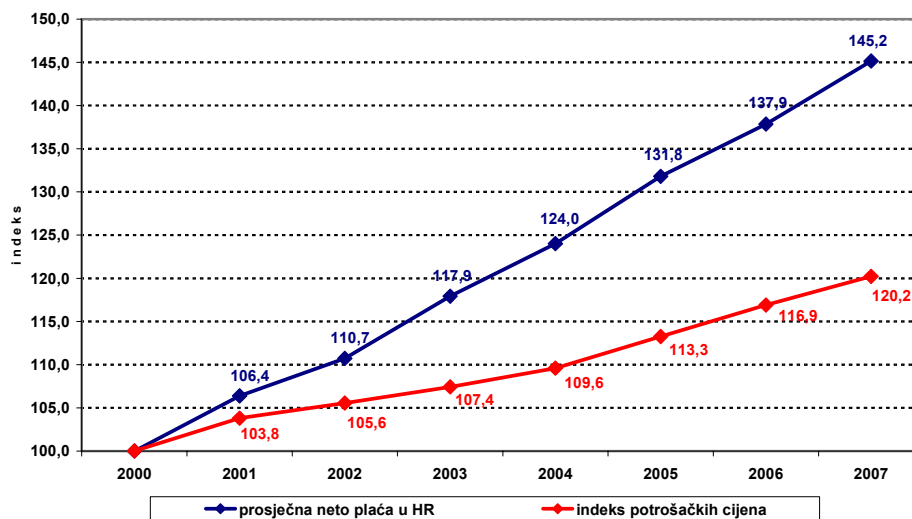
Rast neto plaća u Hrvatskoj i indeksa potrošačkih cijena u razdoblju 2004-08.g.

Izvor: DZS, Priopćenja; FINA, Informacije o isplataima plaća

Autori su u članku za usporedbu uzeli realni rast plaća i stopu inflacije i time htjeli pokazati kako je stopa inflacije veća od realnog rasta plaća u razdoblju od sedam godina. Autori ne razumiju razliku između nominalnog i realnog rasta. Uvjerili smo se višekratno da tu razliku ne razumiju niti ministri, a ni mnogi sindikalci. Nominalni rast plaća je porast u stvarnim brojkama, dok je realni rast onaj rast koji odgovara rastu kupovne moći, tj. nominalnom rastu plaće umanjenom za stopu inflacije. Uzimati u usporedbu realni rast plaće i stopu inflacije nije smisleno, jer je u pojmu realnog rasta plaće već unaprijed sadržana korekcija za stopu inflacije. Zato se i zove realni rast. Ako nas zanima prate li plaće inflaciju onda je smislena usporedba samo nominalnog rasta plaće i stope inflacije. Kako stvarno stanje u tom smislu izgleda u razdoblju od sedam godina, u vremenskom intervalu koji su za usporedbu uzeli autori teksta? U donjem grafu vidimo rast prosječne plaće za 45% (sa 3207 kn u 2000. na 4655 kn u 2007.), dok inflacija ukupno raste 20%. Iz toga proizlazi da je kupovna moć porasla za 21%

Rast neto prosječne plaće u Hrvatskoj i indeksa potrošačkih cijena 2000-07.g.

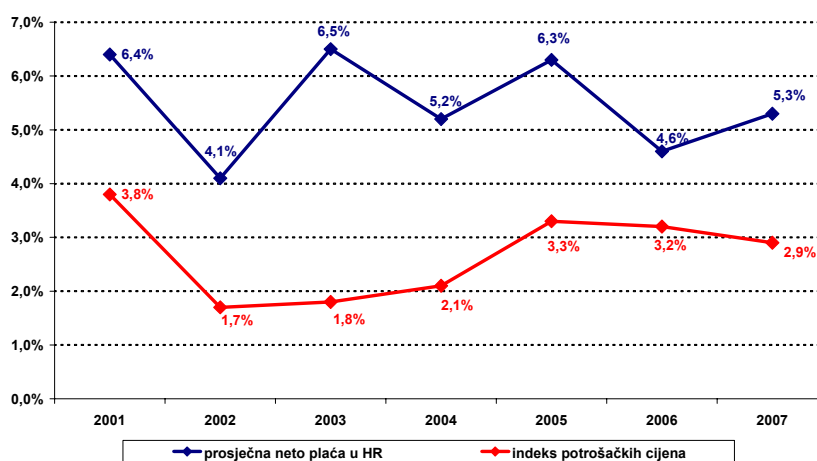
Izvor: DZS, Priopćenja; FINA, Informacije o isplata plaća

Dakle, konstatacija da već godinama plaće ne prate rast troškova života je potpuno netočna. Stanje je sasvim suprotno. Međutim, to nikako nije razlog za zadovoljstvo, jer je porast od 21% preskroman za sedam dragocjenih godina naših života. Da postoji ambiciozna i uspješna ekonomska politika taj bi rast bio dvostruk. Također, ako znamo da je realni BDP porastao u tom razdoblju za 53% onda vidimo da su plaće rasle znatno sporije od društvenog bogatstva, što znači da radnici i građani u tom porastu nisu sudjelovali adekvatno svome doprinosu. U prilog tom nezadovoljstvu ide i pad za dva mjesta u samo jednoj godini na listi dohodaka po paritetu kupovne moći.

Sindikati imaju dovoljno razloga za nezadovoljstvo i ne treba im potpora netočnih podataka.

Da su autori članka znali za razliku između nominalnog i realnog rasta plaća onda bi njihov graf umjesto prikazanog izgledao ovako.

Rast neto prosječne plaće u Hrvatskoj i inflacije po godinama

Izvor: DZS, Priopćenja; FINA, Informacije o isplata plaća

ZA EKONOMSKU SLUŽBU SINDIKATA

Anita Ovčarić, dipl.oec

ZA SINDIKAT ZNANOSTI

Vilim Ribić, predsjednik Velikog vijeća